

آینده‌پژوهی هویت ملی در نظام آموزشی ایران

هدف از مقاله پیش‌رو، شناسایی پیشران تأثیرگذار بر هویت ملی در نظام آموزشی تا سال ۱۴۱۰ ایران و بررسی جایگاه این پیشران‌ها از لحاظ تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بر یکدیگر است، این مقاله در فصلنامه راهبردی فرهنگی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، در تابستان ۱۴۰۱ منتشر شده است.

این پژوهش از لحاظ روش‌شناختی از نوع آمیخته با رویکرد اکتشافی نسبت به آینده است و از طریق راهبرد سند کاوی و به‌کارگیری روش دلفی انجام گرفته است. نتایج پژوهش نشان داد روندهای جهانی‌شدن، آموزش شهروندی، رسانه‌ها، ویژگی‌ها و شخصیت معلم و چند فرهنگ‌گرایی بیشترین تأثیر را بر هویت ملی در نظام آموزشی خواهند داشت. وضعیت اقتصادی جامعه از پیشران‌های تأثیرگذار است و متغیرهای آموزش سیاسی، تمرکززدایی از نظام آموزشی و گسترش خط و زبان فارسی نسبت به سایر پیشران‌ها متغیرهای مستقل هستند. معماری فضای مدرسه و مراکز آموزشی و رابطه خانواده و مدرسه نسبت به دیگر متغیرها تأثیرپذیری بیشتری خواهند داشت. از این‌رو پیشنهاد می‌شود نظام آموزشی، متغیرهای تأثیرگذار بر هویت ملی را موردتوجه قرار داده، با به‌کارگیری برنامه‌های متنوع در تعمیق و تکوین هویت ملی و حفظ انسجام فرهنگی و اجتماعی تلاش کند.